

ปัจจัยเชิงคุณลักษณะที่มีความสัมพันธ์กับผลงานวิจัยของผู้ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการ เพื่อขับเคลื่อนผลลัพธ์ด้านบุคลากรที่เป็นเลิศ

คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์*

Characteristic Factors Associated with the Research Performance of Faculty Members Appointed to Academic Positions for Promoting Personnel Excellence at the Faculty of Liberal Arts, Prince of Songkla University

¹เขมณัญญ์ มาศวิวัฒน์ และ ²บรรณกร แซ่ลิ้ม

¹Khemmanat Matwiwat and ²Bannagorn Saelim

คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

Faculty of Liberal Arts, Prince of Songkla University, Thailand.

²Corresponding Author's Email: bannagorn.s@psu.ac.th

บทคัดย่อ

คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ได้นำเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX) มาใช้พัฒนาคุณภาพองค์กร ซึ่งเกณฑ์กำหนดให้พัฒนาขีดความสามารถของบุคลากรและส่งเสริมความก้าวหน้าในอาชีพ งานวิจัยนี้จึงได้กำหนดวัตถุประสงค์ในการศึกษาปัจจัยเชิงคุณลักษณะที่มีความสัมพันธ์กับผลงานวิจัยของผู้ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการ เพื่อเป็นแนวทางการส่งเสริมศักยภาพบุคลากรสู่ความเป็นเลิศ ระเบียบวิธีวิจัยเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงจากผู้ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการ พ.ศ. 2561–2567 จำนวน 19 คน ซึ่งครอบคลุมประชากรทั้งหมด เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบบันทึกข้อมูลทฤษฎี วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติพรรณนาและทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้วยสถิติสัมประสิทธิ์คราเมอร์สวี่ (Cramer's V)

ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยเชิงคุณลักษณะมีความสัมพันธ์กับผลงานวิจัยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ สาขาวิชาที่สังกัดมีความสัมพันธ์กับฐานข้อมูลวารสารที่ตีพิมพ์ในระดับสูง (Cramér's $V=.799$) สำหรับปัจจัยด้านประสิทธิภาพการทำงาน ตำแหน่งทางวิชาการที่ยื่นขอ ระดับการศึกษา และสาขาวิชาที่สังกัดมีความสัมพันธ์กับทุนวิจัยในระดับปานกลาง (Cramér's $V=.522, .531, .445, .445$) ระดับการศึกษายังมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในผลงานระดับปานกลาง (Cramér's $V=.453$) องค์ความรู้ใหม่ชี้ให้เห็นว่า ปัจจัยเชิงคุณลักษณะของอาจารย์ที่เกิดจากความเชี่ยวชาญเฉพาะศาสตร์สาขาวิชาเป็นตัวกำหนดทิศทางความสำเร็จในการเผยแพร่ผลงาน และเมื่อผสานปัจจัยด้านทุนวิจัยและทุกกลุ่มตัวแปรที่เกี่ยวข้อง จะสนับสนุนให้อาจารย์ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการ ดังนั้น การขับเคลื่อนผลลัพธ์ด้านบุคลากรตามเกณฑ์ EdPEX ในการเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการ ไม่สามารถพึ่งพาศักยภาพส่วนบุคคลได้เพียงอย่างเดียว จึงมีข้อเสนอแนะให้สร้างระบบที่เอื้อต่อการผลิตผลงานเพื่อเปลี่ยนความสำเร็จระดับปัจเจกบุคคลไปสู่ความสำเร็จระดับองค์กรอย่างยั่งยืน

คำสำคัญ: ปัจจัยเชิงคุณลักษณะ; ผลงานวิจัย; ตำแหน่งทางวิชาการ; ความเป็นเลิศทางการศึกษา

Abstract

The Faculty of Liberal Arts, Prince of Songkla University has implemented Education Criteria for Performance Excellence (EdPex) to establish its quality standards. One of the criteria is to develop the lecturers' capacity and to promote their academic advancement. The aim of this study was to examine characteristics associated with the research performance of the faculty members who achieved academic promotion, resulting in excellent personnel outcomes. This quantitative study employed purposive sampling by selecting the research work of 19 faculty members who received academic promotion from 2018 to 2024. Data were collected using a Secondary Data Record Form and analyzed by descriptive statistics and the Cramér's V test.

The results showed a direct correlation between the characteristics and the research performance. The departments in which the participants worked were significantly associated with the publication tiers of academic journals (Cramér's $V=.799$). The work experience, the academic positions, the educational levels, and the departments in which the participants worked were moderately correlated with the research grants (Cramér's $V=.522, .531, .445, .445$). The educational levels were also moderately correlated with involvement in publishing academic work (Cramér's $V=.453$). This study demonstrated that the specialization of the faculty members was a key characteristic influencing academic promotion, as supported by the research grants and other related variables. Therefore, achieving academic promotion in accordance with EdPex should not rely solely on individual effort; however, it is recommended that the faculty actively facilitate academic development and scholarly publications to ensure the long-term success of the organization.

Keywords: Characteristics; Research Performance; Academic Positions; EdPex

บทนำ

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์โดยสภามหาวิทยาลัย ในคราวประชุมครั้งที่ 370(8/2558) เมื่อวันที่ 21 พฤศจิกายน 2558 ได้มีมติให้ความเห็นชอบระบบประกันคุณภาพคณะให้ดำเนินการตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (Education Criteria for Performance Excellence: EdPEx) (Saelim, 2020) ซึ่งตามเกณฑ์ได้กำหนดกรอบแนวทางในการบริหารงานบุคคลในการพัฒนาอาชีพการงาน ดังนั้น คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์จึงได้กำหนดผลลัพธ์ในการขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านบุคลากรที่เป็นเลิศ โดยมีตัวชี้วัดร้อยละอาจารย์ที่ดำรงตำแหน่งทางวิชาการ เพื่อใช้ในการติดตามความสำเร็จของการพัฒนาบุคลากรและความก้าวหน้าในสายอาชีพของอาจารย์ โดยอาจารย์ขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการในสถาบันอุดมศึกษาจะต้องผลิตผลงานทางวิชาการ ซึ่งเป็นผลงานที่สะท้อนให้เห็นถึงความเชี่ยวชาญตามระดับตำแหน่งทั้งระดับผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ รวมถึงช่วยให้อาจารย์พัฒนาตนเองและผลงานด้านวิชาการให้มีคุณภาพสูงขึ้น (Hamontree, 2017) ก.พ.อ. ได้กำหนดเกณฑ์การขอตำแหน่งทางวิชาการโดยผลงานทางวิชาการต้องประกอบด้วยงานวิจัยและการเผยแพร่ผลงานวิจัยในรูปของบทความวิจัยในวารสารวิชาการ ดังนี้ 1) วารสารวิชาการระดับชาติ ต้องเป็นวารสารที่มี

คุณภาพและเป็นที่ยอมรับในวงวิชาการในสาขาวิชานั้น ๆ หรือสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง โดยวารสารวิชาการนั้น ต้องมีการตีพิมพ์อย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอเป็นระยะเวลาอย่างน้อย 3 ปี และมีการตรวจสอบคุณภาพของบทความโดยผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบบทความ (peer reviewer) ซึ่งเป็นบุคคลภายนอกจากหลากหลายสถาบัน อย่างน้อย 3 คน ทั้งนี้วารสารวิชาการนั้น อาจเผยแพร่เป็นรูปเล่ม สิ่งพิมพ์ หรือเป็นสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่มี กำหนดการเผยแพร่อย่างแน่นอนชัดเจน 2) วารสารวิชาการระดับนานาชาติ ต้องเป็นวารสารที่อยู่ในฐานข้อมูล ที่สภามหาวิทยาลัยกำหนด ได้แก่ ERIC, MathsciNet, Pubmed, Scopus, Web of Science เฉพาะใน ฐานข้อมูล SCIE, SSCI และ AHCI เท่านั้น, JSTOR และ Project Muse ทั้งนี้ วารสารวิชาการนั้นอาจเผยแพร่ เป็นรูปเล่มสิ่งพิมพ์หรือเป็นสื่ออิเล็กทรอนิกส์ สำหรับเกณฑ์การมีส่วนร่วมในผลงานวิจัยนั้น อย่างน้อย 1 เรื่อง ผู้ขอต้องเป็นผู้ประพันธ์อันดับแรก (First Author) หรือผู้ประพันธ์บรรณกิจ (Corresponding Author) Prince of Songkla University, Human Resources Division (2021) ดังนั้น เกณฑ์การกำหนดตำแหน่ง ทางวิชาการของ ก.พ.อ. จึงนับเป็นกลไกสำคัญในการกำกับมาตรฐานคุณภาพอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา โดยมุ่งเน้นให้อาจารย์พัฒนาตนเองและพัฒนาผลงานทางวิชาการผ่านกระบวนการวิจัยที่มีคุณภาพ มีบทบาท เป็นผู้ดำเนินการหลักในผลงานวิจัย และสามารถเผยแพร่ผลงานในวารสารวิชาการที่ได้รับการยอมรับทั้งใน ระดับชาติและระดับนานาชาติ ซึ่งสะท้อนถึงความเป็นผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชา เป็นหลักประกันถึงความถูกต้อง น่าเชื่อถือ และคุณค่าทางวิชาการของผลงาน

คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ได้ส่งเสริมความก้าวหน้าทางวิชาการอย่างต่อเนื่อง ผ่านการจัดอบรมและกิจกรรมสนับสนุนการสร้างผลงานทางวิชาการในหลากหลายรูปแบบ แต่สถานการณ์ การดำรงตำแหน่งทางวิชาการในปัจจุบันยังไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่คณะกำหนดไว้ในการพัฒนาคุณภาพตาม เกณฑ์ EdPEx คือ การมีอาจารย์ที่ดำรงตำแหน่งทางวิชาการไม่น้อยกว่าร้อยละ 60 โดยส่วนใหญ่ยังอยู่ใน ตำแหน่งอาจารย์ คิดเป็นร้อยละ 62.45 ขณะที่ผู้ช่วยศาสตราจารย์และรองศาสตราจารย์มีสัดส่วนเพียงร้อยละ 21.66 และ 15.92 ตามลำดับ และยังไม่มียาจารย์ที่ดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์ สถานการณ์ดังกล่าวสะท้อน ให้เห็นว่าคณะยังไม่สามารถผลักดันให้อาจารย์ก้าวสู่ตำแหน่งทางวิชาการได้ตามเป้าหมายและเป็น ความท้าทายในการขับเคลื่อนนโยบายและพัฒนาเชิงระบบเพื่อมุ่งผลสัมฤทธิ์อย่างเป็นรูปธรรม ถึงแม้ว่าเกณฑ์การขอ ตำแหน่งทางวิชาการจะถูกกำหนดไว้อย่างชัดเจนและใช้เป็นมาตรฐานเดียวกัน แต่การเข้าสู่ตำแหน่ง ทางวิชาการของอาจารย์ยังคงเผชิญความเหลื่อมล้ำจากปัจจัยหลายประการทั้งส่วนบุคคลและการสนับสนุน จากองค์กร ซึ่งส่งผลให้อาจารย์มีโอกาสนในการพัฒนาผลงานและผลักดันตนเองสู่ตำแหน่งทางวิชาการ ที่แตกต่างกัน

จากข้อมูลดังกล่าวจึงนำไปสู่การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับ ผลงานวิจัยของผู้ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการทั้งปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยสนับสนุนจาก องค์กร งานวิจัยหลายฉบับที่ศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลชี้ให้เห็นว่าระดับการศึกษาและตำแหน่งทางวิชาการจะมี อิทธิพลต่อการมีผลงานตีพิมพ์ในวารสารทางวิชาการระดับนานาชาติเป็นเพราะอาจารย์ที่มีวุฒิระดับปริญญา เอกจะเน้นการทำวิจัยทำให้มีความเชี่ยวชาญในการผลิตผลงานทางวิชาการและตำแหน่งทางวิชาการของ อาจารย์จะทำให้มีโอกาสดำเนินการตีพิมพ์ในวารสารวิชาการ เนื่องจากมีประสบการณ์ในการทำวิจัย (Kongsawat, 2024) ตำแหน่งทางวิชาการและประสบการณ์ในการทำงานจะมีผลต่อผลงานทางวิชาการ เนื่องจากอาจารย์ที่มีตำแหน่งทางวิชาการจะต้องผลิตผลงานตีพิมพ์ในวารสารวิชาการเพื่อใช้ในการขอ กำหนด ตำแหน่งทางวิชาการ (Tonput and Srisap, 2022) อย่างไรก็ตามความสำเร็จในการจัดทำผลงานทางวิชาการ ของอาจารย์ที่ยังไม่มีตำแหน่งทางวิชาการจะต้องมีความเชี่ยวชาญในการจัดทำผลงานทางวิชาการ (Tantipalapol, 2025) การมีผลงานวิจัยของอาจารย์ที่ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการเกี่ยวข้อง

กับผลงานโดยตรงเนื่องจากงานวิจัยถือเป็นภารกิจที่ทำทนายและต้องอาศัยทักษะทางวิชาการหลายด้าน เมื่ออาจารย์ดำเนินงานวิจัยจนสำเร็จย่อมก่อให้เกิดความภาคภูมิใจในความสำเร็จและยังเป็นกลไกสำคัญที่นำไปสู่ความก้าวหน้าในตำแหน่งทางวิชาการ (Wongkhrao, 2023) ในขณะเดียวกันปัจจัยสนับสนุนองค์กรจะช่วยเอื้อให้การขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการประสบผลสำเร็จเป็นผลจากสนับสนุนจากผู้บริหาร (Seelapkuea, 2025) การได้รับการสนับสนุนในการทำวิจัยทั้งจัดให้มีที่ปรึกษา และลดภาระงาน (Wijranjit, 2022) จัดให้มีระบบสนับสนุนในการพัฒนาผลงานทั้งระบบพี่เลี้ยงหรือทุนวิจัยอย่างเพียงพอ (Sitthiwirattam et al., 2025b) และจัดอบรมให้ความรู้ในการผลิตผลงานวิชาการอย่างต่อเนื่อง (Tantipalapol, 2025)

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยเชิงคุณลักษณะที่เกี่ยวข้องกับผลงานวิจัยเพื่อช่วยให้สามารถเข้าใจเงื่อนไขและปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการผลิตผลงานวิชาการของอาจารย์ ซึ่งข้อมูลจะเป็นประโยชน์ในการวางแผนและกำหนดมาตรการสนับสนุนการพัฒนาอาจารย์ได้อย่างตรงจุดเหมาะสมกับบริบทและความแตกต่างของอาจารย์แต่ละกลุ่ม ตลอดจนเพิ่มประสิทธิภาพในการผลักดันอาจารย์ให้มีความพร้อมในการยื่นขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการและสนับสนุนการขับเคลื่อนผลลัพธ์ด้านบุคลากรที่เป็นเลิศของคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์อย่างเป็นรูปธรรม

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาปัจจัยเชิงคุณลักษณะที่มีความสัมพันธ์กับผลงานวิจัยของผู้ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการเพื่อการขับเคลื่อนผลลัพธ์ด้านบุคลากรที่เป็นเลิศ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยศึกษาจากข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) มีรายละเอียดดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จากอาจารย์สังกัดคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ที่ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการระหว่างปี พ.ศ. 2561–2567 รวมทั้งสิ้นจำนวน 19 คน ซึ่งถือเป็นกลุ่มตัวอย่างที่ครอบคลุมประชากรทั้งหมดที่มีคุณลักษณะตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

ขั้นตอนที่ 2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยใช้แบบบันทึกข้อมูล (Data Collection Form) ที่พัฒนาขึ้นตามเกณฑ์การขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการและกรอบตัวชี้วัด EdPEX แบ่งเป็น 2 ส่วน:

ส่วนที่ 1 ข้อมูลเชิงคุณลักษณะของบุคคล ได้แก่ สาขาวิชา ระดับการศึกษา ระยะเวลาปฏิบัติงาน และระดับตำแหน่งทางวิชาการ

ส่วนที่ 2 ข้อมูลผลงานวิจัย ได้แก่ ฐานข้อมูลวารสาร (TCI, ERIC, Scopus, Web of Science) แหล่งทุนวิจัย (ทุนวิจัยภายในและภายนอก ทุนส่วนตัว และการเป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์/โครงการนักศึกษา) และบทบาทการมีส่วนร่วมในผลงาน (First Author, Corresponding Author, Essentially Intellectual Contributor)

ขั้นตอนที่ 3 การเก็บรวบรวมข้อมูลและจริยธรรมการวิจัย

ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลจากระบบสารสนเทศบุคลากร มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (DSS) และเอกสารหลักฐานการขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการโดยได้รับอนุญาตจากคณะศิลปศาสตร์ ทั้งนี้ ผู้วิจัยยึดถือหลักจริยธรรมการวิจัยอย่างเคร่งครัด โดยใช้วิธีการกำหนดรหัสแทนตัวบุคคล (Anonymization) เพื่อไม่ให้ระบุตัวตนได้และนำเสนอผลในภาพรวมเท่านั้น

ขั้นตอนที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปดังนี้

- สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics): ใช้ค่าความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) เพื่ออธิบายลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างและผลงานวิจัย

- สถิติอ้างอิง (Inferential Statistics): ใช้การวิเคราะห์ระดับความสัมพันธ์ด้วยสัมประสิทธิ์คราเมอร์สกี (Cramer's V) โดยกำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเกณฑ์การแปลผล (Vanichbuncha, 2006) ดังนี้

ค่า Cramer's V = 0	หมายถึง ไม่มีความสัมพันธ์
ค่า Cramer's V = .01-.25	หมายถึง ความสัมพันธ์ระดับต่ำ
ค่า Cramer's V = .26-.55	หมายถึง ความสัมพันธ์ระดับปานกลาง
ค่า Cramer's V = .56-.75	หมายถึง ความสัมพันธ์ระดับสูง
ค่า Cramer's V = 1	หมายถึง ความสัมพันธ์กันอย่างสมบูรณ์

ผลการวิจัย

ปัจจัยเชิงคุณลักษณะที่มีความสัมพันธ์กับผลงานวิจัยของผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการเพื่อการขับเคลื่อนผลลัพธ์ด้านบุคลากรที่เป็นเลิศ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ผลการวิจัย พบว่า

ข้อมูลทั่วไปของผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการ ส่วนใหญ่สังกัดสาขาวิชาสังคมวัฒนธรรม และการพัฒนามนุษย์ ร้อยละ 52.63 สังกัดสาขาวิชาภาษาต่างประเทศ ร้อยละ 47.37 ระดับการศึกษาปริญญาเอก ร้อยละ 84.21 ระดับปริญญาโท ร้อยละ 15.79 ระยะเวลาการปฏิบัติงาน 6-10 ปี ร้อยละ 31.58 1-5 ปี ร้อยละ 26.32 และ 21 ปีขึ้นไป ร้อยละ 21.05 และระดับตำแหน่งทางวิชาการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ร้อยละ 63.20 และรองศาสตราจารย์ ร้อยละ 36.80

ความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์ทำงานของผู้ขอตำแหน่งกับผลงานวิจัยตามฐานข้อมูลวารสารวิชาการที่ตีพิมพ์ ทุนวิจัย และการมีส่วนร่วมในผลงาน พบว่า ทุนวิจัยมีนัยสำคัญทางสถิติและความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง (Cramer's V = .522, p-value = .000) ในขณะที่ยังมีส่วนร่วมในผลงาน (Cramer's V = .304, p-value = .242) และฐานข้อมูลวารสารวิชาการที่ตีพิมพ์ (Cramer's V = .259, p-value = .560) ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติและความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลางและต่ำตามลำดับ ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์ทำงานของผู้กำหนดตำแหน่งกับผลงานวิจัยตามฐานข้อมูลวารสารวิชาการที่ตีพิมพ์ ทุนวิจัย และการมีส่วนร่วมในผลงาน

ตัวแปร	ประสบการณ์ทำงานของผู้กำหนดตำแหน่ง		
	Cramer's V	p-value	ระดับความสัมพันธ์
1. ฐานข้อมูลวารสารวิชาการที่ตีพิมพ์	.259	.560	ต่ำ
2. ทุนวิจัย	.522**	.000	ปานกลาง
3. การมีส่วนร่วมในผลงาน	.304	.242	ปานกลาง

** มีนัยสำคัญทางสถิติ

ความสัมพันธ์ระหว่างสาขาวิชาที่สังกัดของผู้กำหนดตำแหน่งกับผลงานวิจัยตามฐานข้อมูลวารสารวิชาการที่ตีพิมพ์ ทุนวิจัย และการมีส่วนร่วมในผลงาน พบว่า ฐานข้อมูลวารสารวิชาการที่ตีพิมพ์ มีนัยสำคัญทางสถิติและความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง (Cramer's V = .799, p-value = .000) ทุนวิจัยมีนัยสำคัญทางสถิติและความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง (Cramer's V = .504, p-value = .003) ในขณะที่การมีส่วนร่วมในผลงานไม่มีนัยสำคัญทางสถิติและความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง (Cramer's V = .325, p-value = .126) ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ความสัมพันธ์ระหว่างสาขาวิชาที่สังกัดของผู้กำหนดตำแหน่งกับผลงานวิจัยตามฐานข้อมูลวารสารวิชาการที่ตีพิมพ์ ทุนวิจัย และการมีส่วนร่วมในผลงาน

ตัวแปร	สาขาวิชาที่สังกัดของผู้กำหนดตำแหน่ง		
	Cramer's V	p-value	ระดับความสัมพันธ์
1. ฐานข้อมูลวารสารวิชาการที่ตีพิมพ์	0.799**	.000	สูง
2. ทุนวิจัย	0.504**	.003	ปานกลาง
3. การมีส่วนร่วมในผลงาน	.325	.126	ปานกลาง

** มีนัยสำคัญทางสถิติ

ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาของผู้กำหนดตำแหน่งกับผลงานวิจัยตามฐานข้อมูลวารสารวิชาการที่ตีพิมพ์ ทุนวิจัย และการมีส่วนร่วมในผลงาน พบว่า ทุนวิจัยมีนัยสำคัญทางสถิติและความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง (Cramer's V = .445, p-value = .013) การมีส่วนร่วมในผลงานมีนัยสำคัญทางสถิติและความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง (Cramer's V = .453, p-value = .011) ในขณะที่ฐานข้อมูลวารสารวิชาการที่ตีพิมพ์ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติและความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง (Cramer's V = .323, p-value = .229) ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ความระหว่างระดับการศึกษาของผู้ขอกำหนดตำแหน่งกับผลงานวิจัยตามฐานข้อมูลวารสารวิชาการที่ตีพิมพ์ ทุนวิจัย และการมีส่วนร่วมในผลงาน

ตัวแปร	ระดับการศึกษาของผู้ขอกำหนดตำแหน่ง		
	Cramer's V	p-value	ระดับความสัมพันธ์
1. ฐานข้อมูลวารสารวิชาการที่ตีพิมพ์	.323	.229	ปานกลาง
2. ทุนวิจัย	.445**	.013	ปานกลาง
3. การมีส่วนร่วมในผลงาน	.453**	.011	ปานกลาง

** มีนัยสำคัญทางสถิติ

ความสัมพันธ์ระหว่างระดับตำแหน่งทางวิชาการที่ยื่นขอ กับผลงานวิจัยตามฐานข้อมูลวารสารวิชาการที่ตีพิมพ์ ทุนวิจัย และการมีส่วนร่วมในผลงาน พบว่า ทุนวิจัยมีนัยสำคัญทางสถิติและความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง (Cramer's V = 0.531, p-value = .002) ในขณะที่ฐานข้อมูลวารสารวิชาการที่ตีพิมพ์ (Cramer's V = .330, p-value = .208) และการมีส่วนร่วมในผลงาน (Cramer's V = .305, p-value = .170) ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติและความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง ดังตารางที่ 4

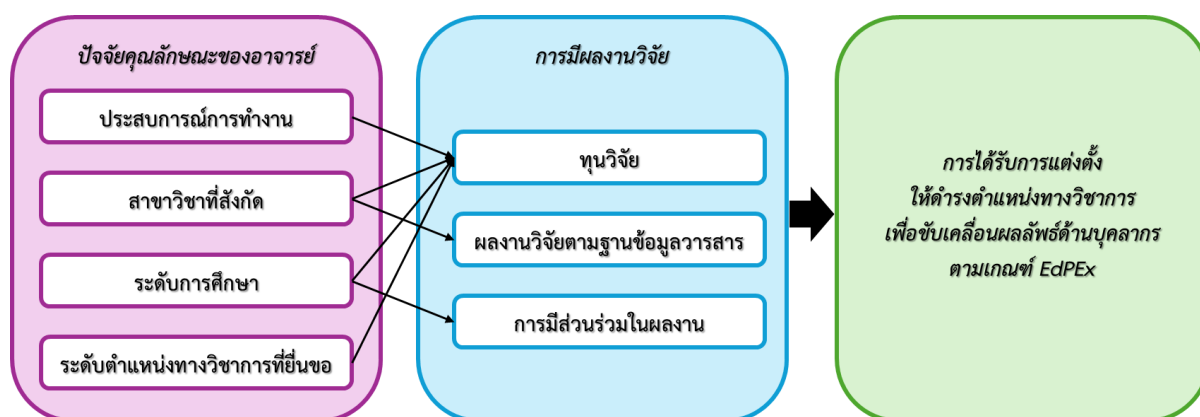
ตารางที่ 4 ความสัมพันธ์ระหว่างระดับตำแหน่งทางวิชาการที่ยื่นขอ กับผลงานวิจัยตามฐานข้อมูลวารสารวิชาการที่ตีพิมพ์ ทุนวิจัย และการมีส่วนร่วมในผลงาน

ตัวแปร	ระดับการศึกษาของผู้ขอกำหนดตำแหน่ง		
	Cramer's V	p-value	ระดับความสัมพันธ์
1. ฐานข้อมูลวารสารวิชาการที่ตีพิมพ์	.330	.208	ปานกลาง
2. ทุนวิจัย	.531**	.002	ปานกลาง
3. การมีส่วนร่วมในผลงาน	.305	.170	ปานกลาง

** มีนัยสำคัญทางสถิติ

องค์ความรู้ใหม่

การวิจัยในครั้งนี้ค้นพบองค์ความรู้ใหม่ เรื่อง ปัจจัยเชิงคุณลักษณะที่มีความสัมพันธ์กับผลงานวิจัยของผู้ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการ ดังภาพที่ 1

Figure 1: Factors Related to the Research Performance of Lecturers Appointed to Academic Positions

จากภาพที่ 1 องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย สามารถนำไปประยุกต์ใช้เชิงนโยบายและเชิงปฏิบัติได้ดังนี้

1) ประสบการณ์ทำงานเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อความสามารถในการเข้าถึงทุนวิจัยและการเผยแพร่ผลงานวิชาการคุณภาพสูง ซึ่งนอกจากช่วยให้อาจารย์มีโอกาสดำเนินงานทางวิชาการแล้ว ยังสามารถนำไปสู่การพัฒนาบุคลากรที่มีคุณภาพและสร้างความเข้มแข็งให้กับคณะและมหาวิทยาลัยได้อย่างยั่งยืน ดังนั้น ควรสนับสนุนให้อาจารย์มีโอกาสนำประสบการณ์ทั้งด้านการสอนและการวิจัย ควบคู่กับการจัดสรรทุนและทรัพยากรที่เหมาะสมจะช่วยขับเคลื่อนผลลัพธ์ด้านบุคลากรที่เป็นเลิศได้

2) สาขาวิชาที่สังกัดจะช่วยกำหนดความสำเร็จในการเผยแพร่ผลงานและการได้รับทุนวิจัยเนื่องจากสาขาวิชาที่ใกล้เคียงกันจะช่วยเสริมสร้างบรรยากาศเชิงวิชาการ ดังนั้น ควรวางระบบกลไกในการรวมกลุ่มวิจัยเพื่อขอรับทุนวิจัยและผลิตผลงานที่มีความรู้ลึกทางวิชาการ และแสวงหาเครือข่ายทั้งในและต่างประเทศ ในศาสตร์สาขาวิชาเดียวกันเพื่อทำวิจัยร่วมกัน การสร้างสภาพแวดล้อมและสนับสนุนทรัพยากรที่เหมาะสมจะเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยให้อาจารย์ประสบความสำเร็จในการขอตำแหน่งทางวิชาการและสอดคล้องกับเกณฑ์ EdPEX ในการวัดความเป็นเลิศด้านบุคลากร

3) ระดับการศึกษาที่สูงของอาจารย์ช่วยเพิ่มโอกาสในการเข้าถึงทุนวิจัยและมีส่วนร่วมอย่างเต็มที่ในผลงานวิชาการ การสนับสนุนทุนด้านการอบรม และคำปรึกษาเชิงวิชาการ ช่วยให้อาจารย์ดำเนินงานวิจัยตามระเบียบวิธีวิทยาการวิจัยได้ครบถ้วนและมีคุณภาพ การมีส่วนร่วมทั้งในฐานะผู้นิพนธ์หลักและผู้ประพันธ์บรรณกิจช่วยให้อาจารย์สามารถควบคุมคุณภาพงานวิจัยและนำผลงานไปขอตำแหน่งทางวิชาการได้สำเร็จ ดังนั้น ควรส่งเสริมให้อาจารย์ลาศึกษาต่อหรือลาเพื่อเพิ่มพูนความรู้ รวมถึงสนับสนุนให้อาจารย์มีบทบาทเป็นผู้ดำเนินการหลักในผลงานวิจัยผ่านการให้รางวัลผลงานการตีพิมพ์ ซึ่งถือเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยเพิ่มศักยภาพอาจารย์และขับเคลื่อนผลลัพธ์ด้านบุคลากรที่เป็นเลิศของคณะและมหาวิทยาลัย

4) ระดับตำแหน่งทางวิชาการที่ยื่นขอมักใช้ผลงานที่ได้รับการสนับสนุนทุนวิจัย ดังนั้น ควรสนับสนุนให้อาจารย์ขอรับทุนวิจัยทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย จึงเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยให้อาจารย์สามารถผลิตผลงานวิจัยคุณภาพสูง ตีพิมพ์ในวารสารวิชาการที่อยู่ในฐานข้อมูลระดับชาติและนานาชาติ และเพิ่มโอกาสในการขอตำแหน่งทางวิชาการได้สำเร็จ การดำเนินการเช่นนี้จึงช่วยส่งเสริมความเป็นเลิศด้านบุคลากรของคณะและมหาวิทยาลัยอย่างยั่งยืนต่อไป

อภิปรายผลการวิจัย

ในภาพรวมผลการวิจัยในครั้งนี้สะท้อนให้เห็นว่า ปัจจัยเชิงคุณลักษณะของอาจารย์เปรียบเสมือน “ต้นทุนทางปัญญา” (Intellectual Capital) ที่มีความสัมพันธ์เกื้อหนุนกันโดยเฉพาะอย่างยิ่งความสัมพันธ์ระดับสูงระหว่างสาขาวิชากับฐานข้อมูลที่ตีพิมพ์ ซึ่งให้เห็นว่าบริบทความเชี่ยวชาญเฉพาะศาสตร์เป็นตัวกำหนดทิศทางความสำเร็จในการเผยแพร่ผลงาน เมื่อผสมผสานกับปัจจัยด้านทุนวิจัยที่มีความสัมพันธ์ในระดับปานกลางกับทุกกลุ่มตัวแปร จึงเป็นที่ยืนยันว่าการขับเคลื่อนผลลัพธ์ด้านบุคลากรที่เป็นเลิศตามเกณฑ์ EdPEX ของคณะศิลปศาสตร์ ไม่สามารถพึ่งพาเพียงการพัฒนาศักยภาพส่วนบุคคลได้ แต่จำเป็นต้องมี “ระบบนิเวศการวิจัย” (Research Ecosystem) ที่เอื้อต่อการผลิตผลงานเพื่อเปลี่ยนจากความสำเร็จระดับปัจเจกบุคคลไปสู่ความสำเร็จระดับองค์กรอย่างยั่งยืน

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาปัจจัยคุณลักษณะที่มีความสัมพันธ์กับผลงานวิจัยของอาจารย์ที่ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการเพื่อขับเคลื่อนผลลัพธ์ด้านบุคลากรที่เป็นเลิศ คณะศิลปศาสตร์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ สามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. ประสิทธิภาพการทำงานของผู้ออกกำหนดตำแหน่งกับทุนวิจัยมีความสัมพันธ์ระดับปานกลาง ที่เป็นเช่นนี้อาจเพราะประสิทธิภาพในการทำงานทั้งการจัดการเรียนการสอนและการวิจัยจะต้องอาศัยระยะเวลาที่จะช่วยบ่มเพาะความรู้ความเชี่ยวชาญในศาสตร์สาขาวิชาให้มีความลุ่มลึกทางวิชาการ ทำให้อาจารย์มีขีดความสามารถที่จะได้รับการจัดสรรทุนวิจัยเพื่อผลิตผลงานวิจัยที่มีคุณภาพสูงและสามารถนำไปขอตำแหน่งทางวิชาการได้ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Panyanak (2024) ได้ศึกษาทัศนคติที่มีต่อการขอตำแหน่งทางวิชาการของบุคลากรสายวิชาการ: กรณีศึกษาวิทยาลัยนานาชาติ มหาวิทยาลัยมหิดล พบว่า อาจารย์ที่มีประสิทธิภาพการทำงานที่มากจะทำให้มีคุณสมบัติและผลงานวิชาการที่มากกว่าอาจารย์ที่มีประสิทธิภาพการทำงานน้อย สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Wongkhrao (2023) ได้ศึกษาปัจจัยที่เอื้อต่อการขอตำแหน่งทางวิชาการของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พบว่า อาจารย์จะจัดทำผลงานเพื่อขอตำแหน่งทางวิชาการจะต้องใช้เวลาและประสิทธิภาพจึงจะประสบผลสำเร็จ และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Supaphol and Luekitinan (2015) พบว่า อาจารย์ที่ไม่มีตำแหน่งทางวิชาการและไม่มีประสิทธิภาพในการทำผลงานทางวิชาการจะไม่มีความพร้อมในการจัดทำผลงานทางวิชาการในขณะที่อาจารย์ที่มีตำแหน่งทางวิชาการจะมีความพร้อมในจัดทำผลงานทางวิชาการ

2. สาขาวิชาที่สังกัดของผู้ออกกำหนดตำแหน่งกับผลงานวิจัยตามฐานข้อมูลวารสารวิชาการที่ตีพิมพ์มีความสัมพันธ์ระดับสูง ที่เป็นเช่นนี้อาจเพราะอาจารย์ที่ขอตำแหน่งทางวิชาการสังกัดสาขาวิชาและมหาวิทยาลัย ซึ่งจะต้องผลิตผลงานวิจัยตามพันธกิจหลักและส่วนใหญ่จะให้การสนับสนุนอาจารย์ตั้งแต่เริ่มทำวิจัยจนกระทั่งงานวิจัยได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารวิชาการ รวมถึงอาจารย์อยู่ในสาขาวิชาที่มีศาสตร์ใกล้เคียงกันจะช่วยให้สามารถแลกเปลี่ยนและสร้างเสริมบรรยากาศในเชิงวิชาการที่จะผลิตผลงานวิจัยตีพิมพ์ในวารสารวิชาการ โดยผลงานวิจัยที่ตีพิมพ์ในวารสารจะได้รับการตรวจสอบคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญและสามารถนำไปขอตำแหน่งทางวิชาการได้ประสบผลสำเร็จ ซึ่งการดำรงตำแหน่งทางวิชาการของอาจารย์เป็นตัวชี้วัดและผลลัพธ์ที่สะท้อนความสำเร็จของการดำเนินงานที่เป็นเลิศด้านบุคลากรตามเกณฑ์ EdPEx ได้เป็นอย่างดี สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Wannapong (2025) ได้ศึกษาการพัฒนากระบวนการเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการของอาจารย์คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา พบว่า การขอตำแหน่งทางวิชาการควรสนับสนุนให้อาจารย์ตีพิมพ์บทความวิจัยในฐานข้อมูลวารสารวิชาการระดับนานาชาติอย่างครบวงจรตั้งแต่เริ่มจนผลงานได้รับการตีพิมพ์ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Sitthiwirattam et al. (2025a) ได้ศึกษาการวิเคราะห์เส้นทางสู่ความสำเร็จในตำแหน่งทางวิชาการของอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา พบว่า คุณภาพของผลงานทางวิชาการเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการขอตำแหน่งทางวิชาการ ซึ่งมหาวิทยาลัยควรจัดสรรทุนสนับสนุนการตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานของอาจารย์ในวารสารวิชาการที่มีคุณภาพ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Kongsawat (2024) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีผลงานตีพิมพ์ในวารสารทางวิชาการระดับนานาชาติของบุคลากรสายวิชาการ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ พบว่า สาขาวิชาที่สังกัดของอาจารย์มีความสัมพันธ์กับบทความวิจัยที่ตีพิมพ์ในวารสารวิชาการที่อยู่ในฐานข้อมูลระดับนานาชาติ โดยอาจารย์ที่สังกัดสาขาวิชาภาษาต่างประเทศมีโอกาสในการตีพิมพ์บทความวิจัยมากกว่าสาขาวิชาสังคม วัฒนธรรม และการพัฒนามนุษย์ เนื่องจากเป็นสาขาวิชาที่สอนภาษา ดังนั้น จึงมีความเชี่ยวชาญในการเขียนบทความวิจัยเป็นภาษาอังกฤษ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Charoenthanavat (2024) ได้ศึกษามุมมอง หลักคิด และแนวทางเกี่ยวกับการขอตำแหน่งทางวิชาการกล่าวว่า อาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาพัฒนาตนเองในเชิงวิชาการโดยจัดทำเป็นบทความวิจัยตีพิมพ์เผยแพร่เพื่อนำมาใช้ขอตำแหน่งทางวิชาการ และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Sitthiwirattam et al. (2025b) ได้ศึกษาปัจจัยส่งเสริมความสำเร็จในตำแหน่งทางวิชาการ “ศาสตราจารย์” ของอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา พบว่า อาจารย์

จะต้องผลิตผลงานวิจัยอย่างต่อเนื่องและเผยแพร่ผลงานในระดับชาติและนานาชาติจะช่วยส่งเสริมให้สามารถในการขอตำแหน่งทางวิชาการได้ประสบผลสำเร็จ

สาขาวิชาที่สังกัดของผู้ขอตำแหน่งทางวิชาการกับทุนวิจัยมีความสัมพันธ์ระดับปานกลาง ที่เป็นเช่นนี้อาจเพราะ อาจารย์ที่เป็นผู้เชี่ยวชาญในศาสตร์เฉพาะด้านจะสังกัดสาขาวิชาและอยู่ในมหาวิทยาลัยที่มีหน้าหลักในการสร้างองค์ความรู้ใหม่ผ่านการดำเนินงานวิจัย ดังนั้น อาจารย์จะต้องขอทุนวิจัยเพื่อใช้ในการวิจัย ซึ่งมหาวิทยาลัยที่เป็นแหล่งทุนวิจัยภายในและกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมที่เป็นแหล่งทุนวิจัยภายนอกจะจัดสรรทุนวิจัยให้อาจารย์ไปใช้ในการดำเนินการวิจัย โดยผลงานวิจัยที่ได้รับทุนจะได้รับการตรวจสอบจากแหล่งทุนวิจัย ซึ่งช่วยยืนยันว่าผลงานมีคุณภาพสูงและสามารถนำไปใช้ในการกำหนดตำแหน่งทางวิชาการได้ประสบผลสำเร็จ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Jaratarunchy and Pratoom (2023) ได้ศึกษาการสำรวจความต้องการและปัญหาการขอตำแหน่งทางวิชาการของพนักงานสายวิชาการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พบว่า ควรสนับสนุนทุนวิจัยให้กับอาจารย์กลุ่มมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์อย่างเพียงพอเพื่อนำไปผลิตบทความวิจัยตีพิมพ์ในวารสารวิชาการที่อยู่ในฐานข้อมูลทั้งในระดับชาติและนานาชาติ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Bunkhampha (2020) ได้ศึกษาทัศนคติในการขอตำแหน่งทางวิชาการของคณาจารย์วิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พบว่า อาจารย์มีความเห็นว่าควรสนับสนุนงบประมาณในการจัดทำผลงานวิจัยเพื่อใช้ผลงานในการขอตำแหน่งทางวิชาการ และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Seelapkuea (2025) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการขอตำแหน่งทางวิชาการของคณาจารย์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี พบว่า ความสำเร็จในการขอตำแหน่งทางวิชาการด้วยการส่งเสริมให้อาจารย์พัฒนาตนเองและจัดสรรงบประมาณอย่างเพียงพอในด้านการสนับสนุนการทำวิจัย

3. ระดับการศึกษาของผู้ขอตำแหน่งทางวิชาการกับทุนวิจัยและการมีส่วนร่วมในผลงานมีความสัมพันธ์ระดับปานกลาง ที่เป็นเช่นนี้อาจเพราะ อาจารย์จะมีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโทและปริญญาเอก ซึ่งเป็นระดับการศึกษาที่เพิ่มพูนความรู้ความเชี่ยวชาญเฉพาะทางและเน้นการวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ ดังนั้น อาจารย์จึงเป็นผู้เชี่ยวชาญในการดำเนินการวิจัยที่มีโอกาสในการได้รับการจัดสรรทุนวิจัยทั้งภายในและภายนอก ซึ่งตามกระบวนการขอจัดสรรทุนวิจัยจะต้องมีการตรวจสอบคุณภาพของการดำเนินการวิจัยทั้งก่อนดำเนินการวิจัย ระหว่างการดำเนินการวิจัย และหลังดำเนินการวิจัยโดยผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งช่วยให้ผลงานวิจัยเป็นไปตามระเบียบวิธีวิทยาการวิจัยและผลงานมีความลุ่มลึกทางวิชาการ ในขณะที่ระดับการศึกษาของอาจารย์ที่ขอตำแหน่งทางวิชาการส่วนใหญ่จะมีส่วนร่วมในผลงานวิจัยในสถานะผู้สนับสนุนอันดับแรกเป็นผู้รับผิดชอบในการจัดทำผลงานหลัก สำหรับผู้ประพันธ์บรรณกิจเป็นผู้ประสานงานในการจัดส่งต้นฉบับเพื่อตีพิมพ์ในวารสารวิชาการ ซึ่งการมีส่วนร่วมดังกล่าวจะช่วยให้การขอตำแหน่งทางวิชาการมีโอกาสประสบผลสำเร็จ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Wannapong (2025) ได้ศึกษาการพัฒนาระบบการเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการของอาจารย์ คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์มหาวิทยาลัยบูรพา พบว่า การจัดทำผลงานเพื่อยื่นขอตำแหน่งทางวิชาการควรจัดสรรทุนวิจัยทั้งแหล่งทุนภายในมหาวิทยาลัยอย่างเพียงพอกับความต้องการของอาจารย์หรือสนับสนุนให้ขอรับทุนจากแหล่งทุนภายนอกมหาวิทยาลัย และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Duangchan et al. (2019) ได้ศึกษาการบริหารจัดการการเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการของมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร พบว่า อาจารย์ควรมีส่วนร่วมในการจัดทำผลงานให้เป็นไปตามระเบียบวิธีหรือเทคนิคการจัดทำผลงานเพื่อให้ผลงานทางวิชาการมีคุณภาพ

4. ระดับตำแหน่งทางวิชาการที่ยื่นขอกับทุนวิจัยมีความสัมพันธ์ระดับปานกลาง ที่เป็นเช่นนี้อาจเพราะ ผลงานวิจัยที่ยื่นขอตำแหน่งทางวิชาการเป็นงานวิจัยที่ได้รับทุนสนับสนุนจากแหล่งทุนวิจัย

ทั้งภายในและภายนอกหน่วยงาน ซึ่งผลงานวิจัยที่เป็นผลผลิตจากโครงการที่ได้รับทุนวิจัยจะต้องดำเนินการตามตัวชี้วัดของแหล่งทุนโดยส่วนใหญ่จะเป็นบทความวิจัยที่ได้รับการตีพิมพ์ในวารสารทางวิชาที่อยู่ในฐานข้อมูลระดับชาติและนานาชาติ รวมถึงผลงานวิจัยจะต้องได้รับการตรวจสอบจากผู้ทรงคุณวุฒิจากแหล่งทุนส่งผลให้ผลงานวิจัย มีคุณภาพและช่วยเพิ่มโอกาสให้อาจารย์ที่ใช้ผลงานดังกล่าวได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการ สอดคล้องกับแนวคิดของ Sukmong and Traikasem, 2018; Tantipalapol, 2025; Wijranjit (2022) ที่เห็นตรงกันว่าการบริหารจัดการทุนวิจัยที่มีประสิทธิภาพและการเข้าถึงงบประมาณสนับสนุนเป็นปัจจัยพื้นฐานสำคัญที่ช่วยทลายข้อจำกัดในการผลิตผลงานวิจัยเพื่อข้อกำหนดตำแหน่งทางวิชาการของอาจารย์ในทุกระดับ

สรุป

ผลการวิจัยปัจจัยเชิงคุณลักษณะที่มีความสัมพันธ์กับผลงานวิจัยของอาจารย์ที่ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการ เพื่อขับเคลื่อนผลลัพธ์ด้านบุคลากรที่เป็นเลิศ คณะศิลปศาสตรมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ชี้ให้เห็นว่าประสบการณ์การทำงานของผู้ข้อกำหนดตำแหน่งกับทุนวิจัยมีนัยสำคัญทางสถิติและความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง (Cramer's $V = .522$, $p\text{-value} = .000$) สาขาวิชาที่สังกัดของผู้ข้อกำหนดตำแหน่งกับฐานข้อมูลวารสารวิชาการที่ตีพิมพ์มีนัยสำคัญทางสถิติและความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง (Cramer's $V = .799$, $p\text{-value} = .000$) สาขาวิชาที่สังกัดของผู้ข้อกำหนดตำแหน่งกับทุนวิจัยมีนัยสำคัญทางสถิติและความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง (Cramer's $V = .445$, $p\text{-value} = .013$) ระดับการศึกษาของผู้ข้อกำหนดตำแหน่งกับทุนวิจัยมีนัยสำคัญทางสถิติและความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง (Cramer's $V = .445$, $p\text{-value} = .013$) ระดับการศึกษาของผู้ข้อกำหนดตำแหน่งกับการมีส่วนร่วมในผลงานมีนัยสำคัญทางสถิติและความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง (Cramer's $V = .453$, $p\text{-value} = .011$) ระดับตำแหน่งทางวิชาการที่ยื่นขอกับทุนวิจัยมีนัยสำคัญทางสถิติและความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง (Cramer's $V = 0.531$, $p\text{-value} = .002$) ซึ่งแสดงให้เห็นว่าปัจจัยเชิงคุณลักษณะของอาจารย์เกี่ยวข้องกับผลงานวิจัย โดยเฉพาะอย่างยิ่งความเชี่ยวชาญในศาสตร์สาขาวิชาเป็นตัวกำหนดความสำเร็จในการเผยแพร่ผลงานเมื่อผสานกับปัจจัยด้านทุนวิจัยจึงเป็นที่ยืนยันว่าการขับเคลื่อนผลลัพธ์ด้านบุคลากรที่เป็นเลิศตามเกณฑ์ EdPEx จะต้องสร้างระบบที่เอื้อต่อการผลิตผลงานเพื่อเปลี่ยนจากความสำเร็จระดับบุคคลไปสู่ความสำเร็จระดับองค์กรอย่างยั่งยืน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

เพื่อผลักดันให้อาจารย์มีความพร้อมในการยื่นขอตำแหน่งทางวิชาการและสนับสนุนการขับเคลื่อนผลลัพธ์ด้านบุคลากรที่เป็นเลิศอย่างเป็นรูปธรรม จากผลการวิจัยจึงมีข้อเสนอแนะให้คณะศิลปศาสตรมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ให้อาจารย์มีโอกาสส่งสมประสบการณ์ทั้งด้านการสอนและการวิจัย ศึกษาค้นคว้าหรือแลกเปลี่ยนความรู้ความเชี่ยวชาญในศาสตร์สาขาวิชา จัดสรรทุนและทรัพยากรอย่างเหมาะสมเพื่อผลิตผลงานวิจัย วางระบบในการรวมกลุ่มวิจัยภายในหน่วยงานเพื่อขอรับทุนวิจัยและผลิตผลงานวิจัยให้มีความมุ่งลึกทางวิชาการ แสวงหาเครือข่ายทั้งในและต่างประเทศเพื่อทำวิจัยร่วมกัน และสนับสนุนให้อาจารย์มีบทบาทเป็นผู้ดำเนินการหลักในผลงานวิจัย

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

เพื่อให้ทราบปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีผลงานวิจัยของอาจารย์ที่ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการในเชิงลึก ดังนั้น ควรวิจัยเชิงคุณภาพจากข้อมูลเชิงปริมาณที่มีความสัมพันธ์เพื่อให้ได้ข้อมูลที่น่าใช้ไปกำหนดแนวทางการส่งเสริมและพัฒนาอาจารย์ได้ตรงกับความบริบทและความต้องการมากยิ่งขึ้น

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบคุณคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ที่อนุญาตให้ใช้ข้อมูลในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ขอขอบคุณ ดร.อุษา อินทรักษา รองคณบดีฝ่ายบริหารและยุทธศาสตร์ที่อนุญาตให้ศึกษาวิจัย ขอขอบคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กรรฎา มาตยากร ที่ได้ให้คำปรึกษาด้านจริยธรรมการวิจัย และขอขอบคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อับดุลเลาะ เจ๊ะหลง ที่ได้ให้คำปรึกษาและข้อเสนอแนะจนกระทั่งการวิจัยสำเร็จลุล่วง

References

- Bunkhampha, C. (2020). Attitude on Academic Promotion of Academic Staff at College of Politics and Governance, Maharakham University. *Journal of Politics and Governance*, 10(1), 224–237.
- Charoenthanavat, K. (2024). Perspective, Notion, and Guideline of the Applying for the Academic Position. *Mae Fah Luang University Law Journal*, 7(1), 314–332.
- Duangchan, S., Siriwarasakul, W., & Wiriawit, N. (2019). Management on the Acquisition of Academic Position in Phranakhon Rajabhat University. *Academic Journal Phranakhon Rajabhat University*, 10(1), 13–28.
- Hamontree, U. (2017). A Study of the Suggestion for Specialized Committee Members on Duty for Evaluation of Academic Output and Ethics in Development of a Quality Level of Professors' Academic Output, Maharakham University. *Journal of Humanities and Social Sciences Maharakham University*, 36(3), 158–183.
- Jaratarunchy, P., & Pratoom, K. (2023). A Survey on Problems and Requirements of the Submission for Academic Positions of Academic Officers in Maharakham University. *Journal of Organizational Innovation & Culture*, 14(2), 166–180.
- Kongsawat, S. (2024). Factors Influencing Having Papers Accepted for Publication in International Journals among Academic Personnel of the Faculty of Liberal Arts, Prince of Songkla University. *Journal of Organizational Innovation & Culture*, 15(1), 29–41.
- Panyanak, S. (2024). Attitude Toward Academic Ranking Promotion Request of Academic Staff at Mahidol University International College (MUIC). *Mahidol Integrated Social Science Journal*, 11(1), 275–297.
- Prince of Songkla University, Human Resources Division. (2021, December). *Higher Education Civil Service Commission (HECSC) Announcement on the Criteria and Procedures for the Appointment of Individuals to the Positions of Assistant Professor, Associate Professor, and Professor, B.E. 2564*. Retrieved December 26, 2025, from <https://hr.psu.ac.th/component/sppagebuilder/?view=page&id=182>

- Saelim, B. (2020). Factors Affecting the Implementation of Education Quality Assurance at Faculty of Liberal Arts, Prince of Songkla University. *Journal of Liberal Arts, Prince of Songkla University*, 12(1), 325–348.
- Seelapkuea, V. (2025). Factors Influencing Faculty Members' Success in Obtaining Academic Ranks at Prince of Songkla University, Pattani Campus. *Economics and Business Administration Journal Thaksin University*, 17(4), 107–124.
- Sitthiwirattam, T., Chaleysub, S., Chanchaoen, P., & Tungdamnarnsawad, S. (2025a). Analysis of Path to Success in Academic Positions of Lecturers in Higher Education Institutions. *Mahachula Academic Journal*, 12(2), 232–252.
- Sitthiwirattam, T., Chaleysub, S., Chanchaoen, P., & Tungdamnarnsawad, S. (2025b). Factors Promoting Success in Academic Position “Professor” of Lecturers at Higher Education Institutions (Thailand). *Mahachula Academic Journal*, 12(1), 243–258.
- Suktong, C., & Traikasem, S. (2018). Factors That Affect the Promotion of the Academic of Instructors in Surindra Rajabhat University. *Journal of Management Science Research, Surindra Rajabhat University*, 2(2), 57–67.
- Supaphol, S., & Luekitinan, W. (2015). The Commitment to Develop a Career Path of Academic Staffs at Rajamangala University of Technology Suvarnabhumi. *Journal of Humanities and Social Sciences Thonburi University*, 11(25), 78–87.
- Tantipalapol, N. (2025). Factors Related to the Success in Producing Academic Works of Naresuan University Faculty Members Who Do Not Yet Have Academic Titles. *CUAST Journal*, 14(2), 1–15.
- Tonput, P., & Srisap, J. (2022). Factors Influencing Academic Works of the Academic Staff in the Faculty of Dentistry, Mahidol University. *Journal of Educational Measurement Mahasarakham University*, 28(2), 158–172.
- Vanichbuncha, K. (2006). *Principles of Statistics*. (8th ed.). Bangkok: Dharmasarn.
- Wannapong, N. (2025). The Process Development for Obtaining the Academic Ranks of Lecturers, Faculty of Political Science and Law, Burapha University. *Journal of Politics, Administration and Law*, 17(1), 282–307.
- Wijranjit, P. (2022). Factors Affecting the Achievement of Academic Work of Full-Time Lecturers in Science and Technology Group, Mahasarakham University. *Dhammathas Academic Journal*, 22(3), 81–93.
- Wongkhrao, R. (2023). Factors Contributing to Academic Position Application at Mahachulalongkornrajavidyalaya University. *Journal of Buddhist Studies*, 14(1), 276–291.